

Jaakko Mäntyjärvi

Käärmeen synty (2005)

The origin of the serpent

Ensemble :: Kokoonpano SSAATBB + perc
Duration :: Kesto 10 min
Publisher :: Kustantaja Sulasol forthcoming :: valmisteilla www.sulasol.fi
Text :: Teksti Kalevala (FI)
Commissioned by :: Tilaaja Pirkanpojat boys choir (Tampere, Finland)
Premiere :: Kantaesitys Pirkanpojat / Jussi Kauranen
Tampere, x.2005

The Finnish national epic, the **Kalevala**, contains a number of spells or incantations recounting the (mythological) origin of a variety of things both animate and inanimate. This goes back to the shamanism underlying ancient Finnish culture: to be able to control something, one had to know its origin. Accordingly, any spell to banish or defeat anything, be it a snake (in case of a snake bite) or iron (in case of a wound caused by a weapon), began with a recitation of how it was born.

The piece that became **Käärmeen synty** (The origin of the snake) behaved much like its namesake in the process of its creation: it wriggled and slithered without giving any clear indication of where it was going. The musical material tended to reduce itself almost out of existence, and even though a certain kind of minimal and hypnotic quality is characteristic of the poetry of the Kalevala tradition, the material ended up even simpler than I had imagined. In its final guise, the work employs only five pitches: E, F, A, B and D. This pentatonic scale associates not so much with ancient Finnish chanting as with traditional Japanese music, and the percussion employed (tom-toms and claves) strengthen this image.

But wait a minute – Japanese **Kalevala**? At this point I paused to consider seriously whether this was making any sense at all. Nevertheless, the music did support the spell and its powerful imagery excellently. And is there ultimately much difference between a Finno-Ugric shaman drum and Japanese ritual drumming?

The work is simple not only in its material but in its structure too. It has a brief introduction and coda, between which the bulk of the work constitutes an extensive gradual build-up of intensity. This can be further sub-divided into two escalating sections, the second of which brings the work to its culmination. In

Käärmeen synty käyttäytyi sävellystyön aikana samaan tapaan kuin kuvaamansa matelija: se kiemurteli minne lystäsi, eikä siitä oikein tiennyt mihin se oli menossa. Musiikin materiaali pyrki myös pelkistymään äärimmilleen. Tietynlainen minimaalinen ja hypnoottinen loitsuomaisuus kuuluu toki kalevalaiseen äänimaisemaan, mutta pelkistyminen oli vielä voimakkaampaa kuin mitä olin odottanut. Niinpä lopullisessa muodossaan teoksessa on ainoastaan viittä eri säveltä: E, F, A, H, D. Tämä pentatoninen asteikko ei luonteeltaan yhdisty niinkään kalevalaiseen runonlaulantaan kuin japanilaiseen perinnesävellykseen, ja lyömäsoitintehot (tom-tomit ja claves) vielä vahvistavat tätä mielikuvaa.

Mutta hetkinen – japanilaista **Kalevalaa**? Tässä vaiheessa otin aikalisän ja pohdin vakavissani, onko tässä konseptissa ylimalkaan mitään tolkkua. Musiikki kuitenkin tuki loitsua ja sen vahvoja kielikuvia saumattomasti, ja onko suomalais-ugrilaisen noitarummun ja japanilaisen rituaalirummutuksen välillä nyt loppujen lopuksi niin kovin suurta eroa?

Teos on yksinkertainen paitsi musiikilliselta materiaaliltaan myös rakenteeltaan. Lyhyen johdannon ja codan väliin rakentuu laaja asteittain tihenevä jakso. Sen muodostaa kaksi kasvavaa taitetta, joista jälkimmäinen päättyy koko teoksen huipennukseen. Yllä mainittujen lyömäsoitinten lisäksi kuorolla on

addition to the percussion instruments employed, the choir is called upon to produce various unusual vocal effects such as whispers, hisses and growling. To comment on one detail in particular, the choice of a treble or boy soprano to sing the lines of the Creator was a conscious departure from the bass voice that one might expect.

erilaisia vokaalitehoja kuten kuiskausta, sihinää ja narinaääntä. Pienenä yksityiskohtana mainittakoon, että harkittuna poikkeamana totutusta äänikuvasta Luojan repliikkiä ei laulakaan basso vaan poikasopraano.

© 2005 by Jaakko Mäntyjärvi
This text may be quoted in programme notes or similar contexts provided the source is credited.

© 2005 Jaakko Mäntyjärvi
Tekstiä saa lainata käsiohjelmaa tai vastaavaa käyttöä varten kunhan lähde mainitaan.

jmweb_ks.pdf

26.iv.09
rev. 27.v.12

Jaakko Mäntyjärvi: Käärmeen synty p. 8 :: s. 8

73

ha ha ha ha ha Kun et tuos-ta-na to-tel-le et-kä vää-jän-ne vä-häl-lä ha ha ha ha ha

ha ha ha ha ha ha ha ha ha ha

ha ha ha ha ha Kun et tuos-ta - na to - tel - le, et-kä vää-jän-ne vä - häl - lä ha ha ha ha ha

Kun et tuos - ta - na to - tel - le,

u- - - -